

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyitányi petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztii önségélyző szövetezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A királyasszony nevenapjára.

Miként a toronyban az ércnyelvek az ünnepet: akként hirdesse ma minden hazai hírlap, hogy önkényes, hálaadó ünnepet tart a magyar nemzet: királynevet ünnepli nevenapja alkalmából. Adriától a bérzetelég minden ajak emlékezzék meg áradozva Magyarország védangyaláról, kit nemzeti kiskoruságunk idejére őrangyalul küldött nekünk a magyarok istene.

Olyan jól illik a lovagias magyar nemzethez, mely még áhitatában is egy asz szonyt nevezett meg égi patronájának, hogy adatott viharos jelenkorának egy asszony, a kit válságos élete fordulataiban a jó és balsorsban egyaránt, kimerülhetetlen és tántoríthatatlan oltalmazójává tud.

S mennyire szükséges ez a földi istáp, a nemzeti védangyal segítő keze ma. A magyar nemzet válságos időket él. Nyelve, tradíciói forognak veszélyben. Pánszlávok, dákoromanok agítálnak; a bigott lelkeknek lelkébe a sórtékor miazmáit ültetgetik. A sok zavar, belső felfordulás közepette mi mégis látunk egy derűs képet — Látjuk és boldognak érezzük magunkat.

Mert Ő itt van közöttünk, a magyar nemzet jótékony anyyala. Óh, ne iszapolja be lelkünket emez emelkedett perczekben

az a keserű szó mely ember és ember, nemzet és nemzet közzé az engesztelhetetlen gyűlölség választfalat vonja; de miért ne említenők áradozó szeretettel, hogy nem igaz az utca szenzációjának odavetett vádjai: trón és nemzet ma is egyek a szeretetben, mely királyoknak és nepeknek mindenhá legnagyobb támaszuk volt és lesz.

A mit ügytelenség és torzsalkodás egy nemzet vesztére elakart rontani azt helyrehozta a nemzet őrangyala.

Megjelent és egyszerre elszólt a nagy részben csak félreértésből eredő viszály. Hosszu ideig nem volt nálunk, a panasz talan mélységes fájdalomban fölséges királyasszony, és most, hogy ujra itt jár, hosszu fávöllét után, most még szembeünlőbb az a régi tapasztalás hogy a hol ő megjelent ott áldás és élet fakad. Félénkenyen, hogy az udvari etikette apró nüanszaiban ne essék sérelem, terjesztette elő a védasszony ott az egyesületben, hogy többeket is tudnának fölnevelni, mert árva nagyon sok van, de fájó szívvel kellett elutasítani, mert nincs pénz. És mit felelt a királyné: Csak ezt: »Majd lesz!« Azóta titkos bőkezűség, — mint az igazi nemes adományok, — szaruja ontja az egyesületnek nagy ajándékait, hogy ne legyen olyan árva, a kit elkeljen utasítani. Lelekestilj hü magyarom! Mert van egy csodatevő földi

patronusod, a kinek királyi koronától övezelt homloka annak gondjában boros, hogy tégedet boldoggá tegyen és boldognak lásson! 1867-ben egy csodás, ifúságában hódolatra készítő királyi nőalak szinte elképzelhetetlen rokonszenvet tudott támasztani egy nemzet szívében Bizonnaly mondom, hogy az odaadó szeretet megcsokasodott a milliók szívében, egy királyasszony nemes példáján okulva, fellekestülve, ki a soha nem szűnő anyai fájdalom közepette is ugyanaz maradt ahhoz a nemzethez, melynek szerencse csillagául jelölte a végzet.

Ünnepeld meg e napot kedves magyarom és kiáltl velem lelkesülve: Éljen sokáig Erzsébet királyasszony!

Vasárnapi felolvasások.

Mióta a leghumanosabb törvény, a a vasárnapi munkaszünet kötelezővé tételte, egyik legnagyobb emberbaráti kérdéssé nőtt meg, hogy a munkások kellemes és hasznos szórakozásáról gondoskodjunk.

A korcsmázás, a kávéházi füstös élet pihenő ugyan, de szörnyen drága és a palléroztalan munkás népre a lehető legdemoralizálóbb. Nyáron nem annyira. — Nyáron nem velünk a dolgra egész ko

A „Muraköz“ tárczája

Astarte.

Csodálatos, hogy manapság hat hó múlva minden özvegy asszony egyforma. Bájos és elragadó akár egy ókori istennő és felhetetlen, mint Moloch maga.

Nézzük csak . . .

I.

Nemes szőpöttei és zalabéri Zalabóci Simon meghalt. Meghalt ép úgy, mint más közönséges ember, ágyban. Talán kevesebb gondot vitt magával, mint mások, mert a szőpöttei és zalabéri birtokokat hamarosan elszaltta, a mi adósságokat pedig hátra hagyott, azon törje más a fejét.

A felesége alig tudott a sirástól szólni. Nem akart hallani semmiről, még az új gyászruha csabjai sem ébresztette fel hűségét. De ez csak addig tartott, míg a koporsóra felsegeztek a födelet. Mikor künn állott a ravatal az udvaron, özvegy Zalabóci Simonné csak szepegett a sok sirás után. Szemei be voltak esve az átvirasztott éjszakától, haja mesterkéltlen zilálnak látszott, arczán pedig ott fehérelt a rizspor, mi még ingerlőbbé tette a puha-bársony arcot.

Az özvegy szebb volt, mintha bába készült volna.

Mig a pap és a kórus százsor hallott, százsor megunt dalokat fújt, addig Laura zokogott. Úgy, hogy egész vizes lett a zsebkendője, a könny, a nehéz tömjénfüst elnyomta a rajta levő helistrop illatát.

A nagyközönség, mely mindenkit megajándékoz részvétellel ha szép, czifra temetése van, aggódva sugdosott.

— Szegény asszony! . . . Hogy meg van törve! . . . Nem éli túl!

Azalatt Lóra már újabb hódításon törte a fejét. Az pedig könnyen megy a nőknél, ha szép fehér arczuk, s nehéz selyem gyászruhájuk van. Az egyik jól kiemeli a másik előnyeit. Neki volt mind a kettő . . .

Lsura gyalog ment a koporsó után az első sarobig.

Ott látta meg először Ákos Jenőt.

II.

Sokáig nagyon szerették egymást. Csaknem tíz hosszu hónapig, hosszu estét többet is befele. Már pedig ez szép idő még a házassaloknak is, hát még nekik?

Jenő nem egyszer vetette fel e kérdést:

— S mondja édes, meddig fog még szeretni?

Olyankor az asszony örömtől csillogó szemekkel borult rája, s reszkető hangon, önmagától is félve, sugta:

— Örökké.

A férfi ilyenkor megcsókolta és ő látszólag nagyon boldog volt.

Nem úgy Jenő. Az eltelt idő, a lassankint hűlni kezdő asszonyon is feleltették benne a kétkedést, olyan spleonapae fogta el, mintha

érette v Ina, hogy Laura nem szereti már őt melegen. Sokszor leült a sarokba s töprengve beszélgetett önmagával.

— Vajjon van-e okom arra, hogy ne higgyek, jogom arra, hogy hűséget követeljek? Kinek fogadtam én azt? Senkinek. Miként követeljek én cserébe valamit, a mit még én sem adtam?! Az asszony sokszor elsugta nekem azt a szinpadit „sirodigi szeretlek“ -et, de mindig oly lassan mondta, mintha megbánás ördöge leragasztotta volna nyelvét belső láztól kiszáradt szájpadalesához. Vagy tán lehet, azért levé csak úgy ez, hogy valamikor meg is esküdhessék az ellenkezőre. Vagy csak azért, hogy ő maga sem hallja meg!

Mikor végét érte az ilyen felszólalás, egész napját elrontva látta, minden csak ingerelte. Legjobban pedig az, a mi mások legnagyobb örömére volt.

A most elhangzott „örökké“ nem cikizkázott lelkem keresetül. Érezte, hogy a nyugalom, mely szívében honol, a kihűlt világ fagyos jégpasztillája. Aligha is fog többé felolvadni.

Nem űlt le bölcsekedni a legyeknek, hanem erőteljesen szól a nőre, ki lusta kanári madarát készült etetni.

— Laura!

— Hallom, édes.

— Mondok én magának valamit, azt hiszem örömet szerkes vele mindkettőnknek.

— Nos?

— Valjunk . . .

Az asszony fehérebb volt, mint az ura temetésén. Szemei rémületes gyorsasággal forogtak úregeikben, kezeit ijedten szorította ököibe . . . A kis kanári hangos surranással rebent a kalitka másik oldalára.

molyságában ügyet. Nyáron a mulatóhelyek nincsenek bántón összezsúfolva. De most, hogy hidegre hajlott az idő, most a mi körünkben is aktualis kérdéssé vált a munkásnép vasárnapi szórakozása.

Arról talán nem is kell, legalább árnyoldalaiban hü pillanatnyi felvételt adnunk, hogy milyen most az állapot? — Ámbár nagyon könnyen végezhetünk vele a következő gyűjtőfogalmakkal: ital, bódi lószér, romlott levegő, kihágások, lerészegedés, utcai zenebonák, duhajkodás, eladósodás, végső következményeiben az elzülésnek nemei börtön avagy önkéntes halál.

És ezekről moralpredikációkat valóságos naivság volna tartani, mert ennek tapasztalat szerint vajmi kevés a fogamatja.

Mi a feladat tehát? Az élvezeti szükségletekről gondoskodni.

Mért vagyunk annyira optimisták, hogy feltesszük, miként a kézműmunkás legnagyobb része nem lelki szükségletének hódol, mikor munkaszünetes napján a drága és egészségellenes mulatóhelyeket kelti, hanem ezt azért teszi, mert más időtöltés eddig számára nem adatott.

Hasznos, kellemes és olcsó szórakozásokat kell adni a népnek. A mi intelligenciánk vezető erőinek minden nagyobb tördése nélkül kitelik: arra czélunk első sorban.

A tanulságos felolvasás igazi, egyszerű és nemes pihenő. Bár nem feledjük el, hogy a népszerű felolvasások a vén kisasszony és a gyorsan hevülő diákságnak szánva, immár a lehető legnépszerűtlenebbek. Olyan orvosság ez, melyet ostya nélkül bajosan fogadhatunk be. Am jó, gondoskodjunk hát ostyáról, egy kistombolászás, bál, avagy a zene illuziójának segélyül hívása már jó ostya lesz és annyira ismerjük a munkás osztály igényét, hogy a tervezett felolvasási sorozathoz képesek leszünk megnyerni.

Szeretnők, ha soraink után ebben a tekintetben valamelyes mozgalom mutatkoznék.

A perlaki ovoda halála.

A perlaki kisedóvoda felügyelő-bizottsága meleg hangú levélben adott hálájának kifejezést a »D. K. E.« ovodájának Perlakon való felállításá ügyében buzgólkodó: Széll Kálmán valóságos belső titkos tanácsos, »D. K. E.« elnök, dr. Wassits Gyula orsz. képviselő és dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő uraknak.

Dr. Böhm Sidney felügyelő bizottsági elnök által a hazafiság, hála és elismerés hangján szerkesztett s a bizottság nevében küldött szép köszönő iratok szövege a következő:

Nagyméltóságú elnök ur!
Kegyelmes uram!

A kitüntető megbízatásnak megfelelően, van szerencsém nagyméltóságod kegyes tudására hozni, hogy a perlaki kisedóvoda felügyelő-bizottsága f. hó 9 én tartott ülésében hálásan megemlékezve azon áldozatkészségről, melylyel a »Dunántúli Közművelődési Egyesület« a perlaki kisedóvoda megalapítója lett, egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy legmélyebb hálájának jegyzőkönyvében maradó kifejezést ad.

Kegyelmes uram! A perlaki kisedóvoda felügyelőbizottsága hálaérzetének ezen külső nyilvánulása mellett teljesen magáévá tette azon vezérezsmét, mely a »D. K. E.«-re irányadó volt kisedóvodánk alapításánál, hogy t. i. hazánk határszélén védbástyát emel a magyar nemzeti eszmének, a magyar nemzeti kultúrának! Ezen eszméről áthatva meg fogjuk óvni a gondjainkra bízott kisedóvókat minden testi és lelki veszélytől, de meg fogjuk óvni azon legnagyobb veszélytől is, mely a zsenge kebleket idegen ajku és nemzetiségű befolyások által környezi. Ezen czélt pedig nem chauvinistikus velleitásokkal, hanem az által kívánjuk elérni, hogy nemzeti nyelvünk terjesztésével és az ősi magyar erények fejlesztésével fellobogó lánggá éleszljük a hazaszeretnek kisedeink szívébe hintett szikráját.

Midőn még legmélyebb köszönetünknek batorokdom kifejezést adni nagyméltóságod azon kegyességéért, melylyel kisedóvodánk

ünnepélyes megnyitására a »D. K. E.« képviselőtében Porzsolt Kálmán titkár urat kiküldeni méltóztatott, ki lelkesítő ékesszólásával kifejtve a »D. K. E.« missióját, lelkünkre kötötte a perlaki kisedóvóval szemtől, — fogadja nagyméltóságod legmélyebb tisztelem kifejezését, melylyel vagyon nagyméltóságodnak

a felügyelő bizottság nevében
Kelt Perlakon, 1893 november 14.

Mélyen tisztelt országgyűlési képviselő ur!
Nagyságos uram!

A perlaki kisedóvoda felügyelőbizottsága folyó hó 9-én tartott ülésén hálásan megemlékezve azon elévülhetetlen érdemeikről, melyeket nagyságod kisedóvodánk létesítése körül szerzett, egyhangúlag elhatározta, hogy nagyságodnak Muraköz és különösen Perlak mezőváros közművelődési fejlődése érdekében ezáltal is fényes sikerrel koronázott közreműködését hála elismeréssel jegyzőkönyvében megörökíti.

Midőn megbízatásomnak készsége örömmel megeléve, nagyságodat ezen határozatról értesíteni batorokdom, kérem nagyságodat, méltóztatnék hálaérzésünket egy újabb kapocsnak tekinteni, mely Perlak mezőváros közönségét nagyságodhoz, szeretve tisztelt országgyűlési képviselőkhöz felbonthatatlanul fűzi

Azon kérelemmel, hogy fiatal intézetünket továbbra is nagybecsű pártfogására méltatni kegyeskedjék, maradok nagyságodnak

a felügyelő bizottság nevében
Kelt Perlakon, 1893. november 14.

Mélyen tisztelt királyi tanácsos ur!
Nagyságos uram!

A perlaki kisedóvoda felügyelőbizottsága folyó hó 9-én tartott ülésén elhatározta, hogy nagyságodnak, ki ódaadó ügybuzgósággal felkarolva a perlaki kisedóvóval szemtől, megalapítója lett kisedóvodánk Perlak mezőváros kulturális fejlődése érdekében ezáltal is szerzett elévülhetetlen érdemeiért legmélyebb hálájának jegyzőkönyvében kifejezést ad.

Midőn megbízatásomnak megfelelően nagyságodat ezen határozatról értesíteni batorokdom, utalok nagyságodnak kisedóvodánk megnyitási ünnepélyes elragadó ékes szózással hangoztatott buzdító szavaira, melyek maradó helyet találtak szíveinkben. Ezen szavak hatása alatt, és a nagyságod által elfogadott eskü teljes tudatában biztosított nagyságodat, hogy a felügyelőbizottság feladatának magaslatára emelkedve, lankadatlan kitartással oda fog hatni, hogy a gondozására bízott intézet ne csak tulajdonképeni emberbaráti és közművelődési céljának megfelelően, de idővel legalább Muraközre nézve, mintaintézeté emeljük, nagyságod pedig majdan büszkén mondhatta a perlaki kisedóváról: ez az én művem:

Fogadja nagyságod legmélyebb tiszteletem kifejezését, melylyel maradok nagyságodnak

A felügyelő-bizottság nevében
Kelt Perlakon, 1892. november 14.

alázatos szolgálója:
Dr. Böhm Sidney
felügy. biz. elnök.

— Hát ezt érdemeltem én meg?!

S az asszony utolsó eszközéhez nyúlt, sirni kezdett.

Jenő majdnem elérzékenyedett, mert érezte, hogy tíz hónapi torró szerelme után mégis csak nehéz a válás, ha még annyira óhajlja is azt szívünk. De biztatta magát.

Odament Laurához és gyöngéden simította meg haját:

— Ne sirjon édes. A sós könnyek legfeljebb elveszik szemei fényét, ép úgy, mint a nagy ebédől asztalától... Maga még fiatal, szép és találni fog vigasztalást, kárpótlást eleget.

— Soha
— Ej! dehogyan nem!
Jen itt nagyot sóhajtott.

— Láss, én már nem bírom, telkemre nem bírom. Az én vérem más, az őné is más. Magácskának minden ize, minden porcikája tele van izzó szenvedéllyel, duzzadó erővel, ön nem éli másért, csak hogy élvezzem, s minél boldogabbá tegye azt a rövid, s mégis hosszú utat, mely a bölcsőtől a temető kapujáig vezet.

Az asszony megmozdult. Jenő folytatta:

Laura a beszéd alatt felemelkedett. Meredten a levegőbe bámolt, majd mint a kigyó szivta Jenő ajkát, ennek nyakába kapaszkodván, mint a telhetetlen, a szákaru solyp.

— Nem, nem, maga nem fog engem elhagyni!

Es egy hosszú, öngöng beszédbe kezdett, melynek végén már csak hörgött.

III.

Jenő jól sejtett. A tíz havi fektelen tobzódás döntötte ágyba. Apolta. Mikor néha-néha kezébe vette Laura fényképét, meg a sok mindenről beszélő tükröt, lanyar mosolyra fakadt. Nevetni nem birt, mert ilyenkor hörgő melle iszonyatosan fájt.

— Ne fárasztassa magát — szólt Laurának. Laura nem tárgított. Egyszer Laura az előszobában megostromolta az orvost:

— Meddig élhet Jenő doktor ur?
— Három napig.
— Tovább nem?
— Nem!

...A beteg nyugtalankodott.
— Laura!
— Nos?
— Ugye maga még szeret?

Az asszony átkarolta Jenő nyakát. Pedig a sorvadó férfi undorral töltötte el.

— Hogy ne szeretném, édes...
Lehajlott a beteghez, a ki egy erős hörgés után kilehelte utolsó lélektöztét. Csak a szeme maradt nyitva...

Moloch leten argit ül...
Hrabovszky Lajos.

— **Őfelsége** a királyasszony név ünnepe alkalmából ma délután 11 órakor a képező növendékei Beér Ferenc zenetanár vezetésével a római káth. templomban megtartandó ünnepi misén zenekarkísérettel mellett énekelni fognak.

— **Bogya Edmund** nagykanizsai kir. ügyész és hó 13-án hivatalos vizsgálatot teljesített a csáktornyai kir. járásbíróvási bíróságon.

— **Eljegyzés.** Berényi Emma k. a., dr. Schwart Albert csáktornyai orvos unokahugát Körmenedről eljegyezte Nemes Zsiga hegyeshalmi m. állami vasúti hivatalnok.

— **A Gáspártis emlékszozóra** újabban 11 frt 50 kr. küldött be, melylyel együtt a gyűjtés eredménye 198 frt 70 kr. Az adakozók között van Mandel Pál orsz. képviselő A részletes kimutatást más alkalommal közöljük.

— **Az alsó-lendvai kaszinónak** „az alsó-lendvai választók” használatára dr. Mandel Pál országgyűlési képviselő előfizetett Jókai Mór műveinek jubileumi kiadásait.

— **A csáktornyai horcsolyázó-egylet** f. évi november hó 20-án este 6 órakor az elemi iskolaépületben rendes közgyűlést, a közgyűlést megelőzőleg pedig választmányi ülést fog tartani, melyre a tisztelt tagok ezennel meghívotnak. Az elnökség.

— **Schematismus.** A Szent-László magyar királyról nevezett Szent-Ferenc rendi szerzet 1894-ik évről szóló évkönyve megjelent. Az érdemteljes szerzetnek ez idő szerint 124 tagja van, kik közül 67 mész, 25 magasabb tanulmányokat végző kleikus és 7 novicius, 25 laikus frater. A provincia főnöke Horváth Lajos, Csáktornya székhelylyel, a ki már harmadízben bírja szerzetes társai bizalmát. A definitörök között vannak a provinciálison kívül: Horváth Hieronimus, Eger Zsigmond, Nith Norbert, Rengio Ferencz Varga Vitus, Ángyán Aurel, Vosnják Vendel Titkár Ángyán Aurel, helyettes titkár Matyi Márk. 1661-ik év óta a jelenlegi tartományi főnök a 76-ik. A Szent László király védnöksége alatt álló provinciának 12 conventje és 3 residentiája van. Minket főleg a Zrínyi Miklós által alapított csáktornyai convent érdekelt, mely egyuttal a 7641 lélekből álló csáktornyai római káth. hitközséget is adminisztrálja 1789-ik év óta. Előbb Csáktornya is a milovlyáni, most dráva-szent-mihályi plébániához tartozott. A csáktornyai szerzettagok száma 6. Legnépesebb a varasdi társház, melyben a clericusokkal együtt 23-an vannak. A szerzet tagjai közül az 1893. évben négyen haltak el. A schematismus minden társház rövid, de érdekes történetét is ismerteti s végül a confraterek névsorát, kiknek száma 49.

— **Sarközy Sándor** jeles magyar zenekara folyó hó 5-én — vasárnap — este 8 órakor a Hattyú-vendéglő éttermében hangversenyt tart. A zenekar tagjai e helyen is kéri a t. közönség pártfogását.

— **Vádkönyv** megyei virilistái az 1894. évre: Gr. Fesztetics Jenő, Hirschler Miksa, Landauer Horác, Matasovits István, Molnár Elek, Hirschmann A., dr. Krasovecz Ignác, Peczek György, Ziegler Kálmár, Gadó Mátyás, Neumann Mór, Szele Ignác, Szabó Imre, Hergár István, Neumann Miksa, Mayer Salamon, Varga János, Vrana Frigyes, Imrey Ferencz, Kollay Jeromos, Nuzsy Mátyás, Zozolly Ferencz, Benedikt Ede, Morandini Bálint, Banelly Sándor, Szeivert Antal, Zakál Henrik, Berg Bódog,

Rulay Zsigmond, dr. Schwarz Albert, Vrana Róbert, Pecsornik Ignác, Löbl Mór.

— **Megyei hírek.** Zalavármegye 1894. évi virilistái közt első gróf Fesztetics Tasziló, utolsó Löbl Mór. — A zalaegerszegi milleneumi helyi iparos bizottság megalkult; elnöke Siposs János, alelnökei Klossovszky Ernő és Hegedűs Sándor, jegyzője Aranyos Gyula. — A tördemiczi, gulácsi, kékkutai, kövágóórasi és köveskáliai körjegyzőségekhez tartozó községek fogyasztási és italmézési adóját Glückmann Ignác váci lakos vette ki haszonbérbe. — A keszthelyi-balaton-szentgyörgyi h. é. vasút október havi bevétele 2901 frt 12 kr. volt. — Megyei törvényszéki tagokká megválasztottak: a köveskáliai vármegye területén Csuprai Flek és Szollár István; a káptalan-tóthiban Müller Károly, a türjeiben Prácer János, a lentiben Nussler János. — Gellénházi tanítóvá Mándlik Mihály okl. tanítóvá választott meg. — Gróf Fesztetics Tasziló az idei lövészverseny szezónban 89.040 frtot nyert verseny lovaival. — A nagykanizsai állandó gyermekmenhelyi dajkatalományamra 16 leányt vettek föl.

— **Egy vizálló ragasztóanyag előállítására.** A Chem. Zeit. szerint a cellululagot protin anyag (Choudrin, glutin, enyv, vér, albumin casin, fibein) oldattal összekeverítünk és e keverékhez hígított kénsavat vagy egy savasan ható sóoldatot (timsó, ferrosulfat) adunk mire a vizálló ragasztószer kiválkik.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon t. ismerőseim és jóakaróim, akik felejtethetlen jó nőm elhunytá alkalmából részvétüknek adtak kifejezést és temetésén megjelenni sziveskedtek, fogadják e helyen is szívből jövő hálám nyilvánítását!

Csáktornya, 1893 november 15

Rosenberg Lajos.

— **Óriás termények.** Az amerikai utjáról épen csak alig hazatért budapesti magkeskedő Mauthner Ödön máris egy olyan kiállítással lepte meg a budapestieket, a mely pártját ritkítja és az Andrássy uti üzlet kirakataiban kiállított termények oly szépek és olyan óriási nagyok, a minőket eddig még országos kiállításokon sem láttunk. Vannak ott 101, 103, és 108 kilós óriás tök, éldányok, 11 és fél sőt 13 és fél kilós kalarábok, melyek óriás sulyuk daczára sem fások, hanem teljesen zsengék, de látunk itt 17 kiló sulyu oberndorfi répát is, melyet Friedmann péli termelő, 21 kilós olabogyóalakú példányt, melyet Harkányi Károly gazdasága és 23 kilós Mamuth-répat Józsa Sándor Czeglédi gazda állítottak elő, természetesen Mauthnertől került magból. A hozamokra kitűzött aranydíjakat a következők nyerték el: Lollok Gusztáv kenyéri kasznár, kinek 1600 □ ölenként 940 mm. olabogyóalakú, Politzer Fülöp dévaványai birtokos, kinek katastrális holdanként 1007 métermázsas oberdorfi répája és Bárány Gábor dobrai bérlő, kinek 1600 □ ös holdanként 1011 métermázsas Mamuth répája termelt a Mauthnertől beszerzett mag után. Friedmann péli termelő elkészt bejelentésével, neki 1101 métermázsas Mauthner-féle oberndorfi répája termelt holdanként. Ha tekintetbe vesszük hogy a múlt tavasszal majd a rovarok pusztították, majd hideg szárazság viselte meg a répapalántákat, be kell vallanunk, hogy valamint a kiállított termények sulya, úgy a hatósági bizonylatokkal beigazo-

fenti hozamok bámulatra méltók; mert bámulatosak volnaok normális, jó időjárásban is és mindenesetre csak páratlan minőségű jó magvaknak kell az ilyen óriás eredményeket érdemül betudni.

CSARNOK.

Muraközi dalok.

I.

Ide hallgassa'ok! Muraközi lányok?!
Mura-Dráva közti csalfa boszorkányok!
A két folyó között szellő suttag szépen.
Mesélget, dalolgat rólatok ez nékem.

Halkan ezt susogja: „Muraközi lánynak
Ne higj soha, mert ma neked, holnap
[másnak

Kacsint a szemébe s jéghideg a szive —
Nem volt, de nem is lesz senkinek a hive.

Mint a kispillangók a virág ke'yhekkel;
Ügy játszanak ók is a legény szivekkel...
Szeret, szeret addig, míg a hálójába,
Szebbet nem kerithet, azután — hiába.

II.

Szépen szól az estharangzó imára —
Elhallatszik Dráva folyó partjára.
S imádkoznám, hej be nincsen olyan lány!
Kinek nevét imáimba foglalnám.

Volt szeretőm messze földön én nekem;
De elvette a jószágos Istenem . . .
Szomorúfűz hajlik le a sírjára —
Imádkoznám — hej be úgyis hiába!

III.

Dráva folyó kies partján,
Sétálgat egy szőke kis lány . . .
Hattyu keble, kőkény szeme,
Maga a menny s csillag benne.

Dráva folyó gyűrűs vize —
Jéghideg a kis lány szive!
Gyűrűs a víz, gyűrűs a haj —
Felsikolt a kis lány: „Jaj-jaj!”

Dráva folyó hullámot ver . . .
Reánézni a lány nem mer.
Barna ifju, ki szerette —
S a kit megcsalt — ugrott bele.

IV.

Haragszom én az olyan leányra,
Kinek nincsen kék szemű babája;
A kinek nincs szerezen magának!
S ne mondja meg az édes anyjának.

„Szende arczu, kék szemű legényke!
Édes kincsem, szerelmem fölénye!
Jer közelebb! — kérdezek valamit:
— Ismersz e lányt, ki téged boldogit?!”

Ha nem ismersz itt vagyok én — szeress?
Az én szivem szabad, hű szerelmes.
Szende arczu, kék szemű legényke!
Te vagy régen szerelmem fölénye.”

Farkass Károly.

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjizara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvet leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. — Izlazi svaki utjedjen jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Narodno Gospodarstvo.

Prirod vina vu Francezkoj ljeta 1883.

Kak nam novine javljaju iz Francezke je, kuliko se po dovezdašnjih dokazih mogla ustanoviti, ove jeseni nabrano 49.800.000 hektolitrov vina, 20.700.000 hektolitrov više nego lanjskoga ljeta, isto toliko više od poprečnoga priroda posljednjih deset ljet. Pribroji li se tomu Korsika sa 300.000 i Alžir sa 4 milijuna hektolitrov, to je Francezka nabrala ovoga ljeta vina više od 54 milijuna hektolitrov. Ovi su broji veliju novine „Journal des Débats“ zaista vrlo povoljni, ali netreba zaboraviti, da smo još daleko od produkcije vina, koju smo imali prvije nego kaj nam je filoksera gorice zaazila. Od ljeta 1866 do 1875. rodilo je vu Francezkoj vina poprečno 60 milijunah, a ljeta 1875. nabralo ga se pače 80 milijunah hektolitrah. Povrh klimatičnih odnošajah, koji su vu obće bili povoljni, potrebno je zahvaliti obnovi gorica (inogradah), kaj se je prirod vina povnožal.

Kaj se tiče pojedinih predelah, najviše urodilo je vina vu Bordelestini i Bourgoigni. Tak su vu Côte d'Oru nabrali 623.000 hektolitrov (lani samo 303.000), vu Jonnu 1.314.000 hektl. (lani 278.000), vu okrvžju Saone i Loire 781.000 hektl. (lani 410.000). Prirod vu Girondi bil je izvanredno bogat,

nabrano je najmre 4.928.000 hektolitrov (lani 1.844.000). Nadalje je ubrano vu Heraultu 7.188.000, vu l'Audu 4.415.000, vu Gardu 2.003.000, vu Gersu 2.003.000 hektolitrah itd.

Pogledom na dobrotu ljetošnjega vina vsi se glasi slažeju vu tom, da je izvanredna dobrotu. Ljudi se — veliju novine „J. d. Deb.“, nezmisljavaju, da je vino kojega ljeta bilo tak plemenito (genereux), kao što je ljetošnje. Kak se vidi, strana suša, koju smo ljetos imali, ipak je nečemu dobra. Na žalost — kaže „Jour d. Deb.“ — čena vinu osjelljivo je pala, ter budu oni, koji ga budu morali odmah (toute chaude) prodati, komaj nameseliti svoje stroške. Medjutim valja i to vu pamet vzeti, da bude trošec plačal za svoje vino pet centinah prešestnih ljetah, kad je prirod vina opal na 25 milijunah hektolitrah.

Bordeaux vino ljeta 1893. Iz Bordeauxa javljaju, de je ovogodišnji vinski prirod vu onom kraju najbolši vu celom našem stoletju. Od protuljetja do jeseni imali su vinogradi (gorice) najpovojeneše vrme. Prvlje nego li ikada, već 24. augusta, započela je gorična bratva Samo ljeta 1822. započela je gorična bratva još istoga meseca i to 31. augusta. Kaj se kakoća tiče, ovogodišnje vino med prvimi celoga stoletja hoće biti i kolikoca je vrlo povoljna. Vinceliri još su pri tom imali nuz-

gednu dobru zaslugu, ar su mogli pobrati trsovo listje, koje se posušeno prodava po 14 do 15 franakah (po prilici naših penez tri do 4 forinta) meste cent za hranu marhe. Vnogi su dobili po 10.000 kilogramov ovakove hrane na hektaru. Trsov list počimle se vse više rabiti za hranu blaga, dočim ga vu gnojenju goricah nado-meščaju druge fele gnojiva.

Katastrofa vu Santandaru.

Iz Madrida javljaju o strahovitoj dnamitskoj katastrofi nam damšifu „Cabo Machichaco“ vu biseajskom varau Santanderu sljedeće: Eksplozija vu Santanderu spada med najstrahoviteše, kaj ih pozna historija. Varas Santander, jeden od najljepših i cvetućih varašovu vu Španiji, denes je kak varaš mrtvih Ču'e se samo javkenje i plač; zemlja je posipana ruševinami vsake fele i s mrtvimi telu. Prék 600 osobah izgubilo je življenje, prék 1000 ih je ranjeno, — a vekša stran bižah je vu pogibelji za zrušiti se.

Damšif „Machichaco“ stal je poleg Maliono, ter je skladal doli svoj terh od 2000 tonah teljeza, vnožinu petroleuma dinamita. Dokažuje se, da je na damšifu bilo 500 kistih (fer-logov) dinamita, dočim je bilo deklarovano samo 20. Vu petek 3. novembra ob 3. vuri po poldan prodil se

Z A B A V A.

Vračar.

Po selih — negda i u varašu vam se dragi četvci, nahadjaju ljudi, koji akoprem od vraćenja betegov toliko znaju, koliko zajec trubentu puhati, pak se ipak svakom zgodom u vraćenje pušaju. Takove, fušare naš puk onda zove na kr kom „vračare“.

Anda doktor vračar — t. j. fušar, po pravom se nebi nigde smel nahadjati; ali se ipak skoro posvup nahadjaju, i ova moja pripovest se baš sa jednim takovim zabavlja, koj je negda stanuvao u — — neču baš povedati gde je taj doktor vračar svoje bedastoče tiral, ako pak tko zgodi, gde se je ovo zgodilo, kaj bum pripovedal, nemrem proti tomu nikaj, jer pogadjati je svakomu slobodno.

Ov doktor vračar se je vu sebi sit nasmejao, kad je nekoga dobio, koj se je njegovoj vračariji podvrnuo. Nekoji vele, da je ime „vračar“ imao od toga, jer je bedakom njihove žepe obračal, tak da je sve, kaj je vu njih bilo van zcarelo, a on je onda sve u svoj žep vtegnul.

Ako su medjutim to doktori vračari, onda ih je pun sviet. Svi užuraši, varalice i tolvaži

bi si onda mogli taj tituluš: „doktor vračar“ pridati, jer samo način, s kojim oni ljudem žepe preobračaju, je različit, ali stvar ostane ipak ista.

Naš doktor vračar, o kojem bum ovde pripovedal, je svoju stvar na posve veseli način zvršaval tak, da se je i sam od smeha komaj državal.

Jednoč doide on k-jednoj hži, gde je našel hižnoga gospodara zvezanim licem, koj se je tak čombрил, kak svaki on, kojega nekaj jako boli.

Vračar ga zapita: „Na kak je kaj?“

„Oh zlo!“ odgovori ov — „imam takovu strašnu zubnu bol, da hoću ob pameti dojt.“

„Tomu je moči pomoći!“ — veli vračar — „moraš si pregovarjati dati, pak ti bu taki dobro, kak da te nigdar nebi zub bil bolel.“

Kad je betežni začul od pregovarjanja, postalo mu je još gorje, ali kaj sve človek nevdin, za da se samo takove zubne boli, koja ga dan i noć muči, neresi. Kad je vračar videl, da betežni na njegov predlog pristaje, napravi ozbiljno lice te mu svečano reče:

„Pregovarjanje je velika stvar a nikakova šala i zato se to mora samo med nebom i zemljum činiti. Ti moraš iz hiže van iziti i od ov cvatući bezeg splaziti.“ — Pri tom mu pokaže na jeden prilčno veliki bezeg, koj

je liepo mirno peleg plota rasel i baš u ono vrijeme pun dišućega cvietu bil.

Zvelikum mukum splazi ov, od zubne boli ves zmuceni, na bezeg. Kad je gore bil i tak se naravnal, da je med škrakami mogel stati, moral je na zapoved vračara ruke sklopiti. Sad je počelo pregovarjanje iliti vraćenje. Sve, kaj mu je vračar naprvo govoril, moral betežnik za njim govoriti ako hoče, da mu bu pregovarjanje hasnelo.

Vračar počine: „Dragi bezeg.“

On na bezgu govori za njim: „Dragi bezeg.“

Vračar govori dalje „Nosiš ploda svake fele.“

Betežnik ponovi: „Nosiš ploda svake fele.“

Vračar opet: „Lani si nosil cvetje.“

Betežnik za njim: „Lani si nosil cvetje.“

Vračar: „A letos nosiš tele.“

Ovo zadnje već betežnik nije za njim hotel reći, nego je on kip skčil iz bezga, rubca si potegnul iz glave i počel kričati: „Ti huncvut, ti magarac, ti lopov!“ — Vračar je ocale, tituluše i hvale ne hotel čekati, nego je podbrusil pete i zniknul bez traga.

Ovde je pregovarjanje čudni konec imalo, a jeli je i zubu hasnelo, ali to vam moji dragi za istinu neznam povedati, ali to sem čul, da je dotični od pregarjanja bil zvracen

je na damšifu ogenj; vsi napori, da se ogenj vgasí, ostali su prez uspjeha. Na jezere ljudstva spravilo se skup na obali, da gleda žalosten prizor. Mali damšif, koji je počel, da izvléče gorećega „Machichaca“ iz luke, nije mu se još niti približil, kad je plamen zgrabil petrolej i dinamit, ter je uzaljedia eksplozija. Bilo je to okolo četrté vure. Čeli varaš i vsa okolica na više miljah daljine potres'i su se od si'nog vudarca. Vsi oblóki i vsa vrata sdrobile se na milje daleko, sténe su se počele rušiti. Ves varaški predel poleg luke jednim se je mahom pretvoril vu ruševinu. Sama ladja s dinamitom izniknula je, prhnula je vu zrak, gde se je na milijune atomah razpršila. Hiža telegrafičkoga ureda sa zemlje je odpuhnuta; nikam se nije moglo telegrafirati, ve su morali ordonanci poiti vu varaš Boo. Vu varašu je nastala takva zabuna i strahota, da skoro célu vuru nije nigdo ni mislil na oslobadjanje.

Strasni su se prizori dogadjali na nabrežju. Na stotine osobah tu su naše svoju smrt, a još više odneslo je kaj težese, kaj manje ozlede (rane). Vnogi su ljudi kak obnoreli. Da bude strahota još vekša, došel je vu času katastrofe na banhof madridski šnelcug, koji se je još p vlje vužgal, nego su mogli putniki vun ziti. Tak su vnogi od njih zgoreli vu vagon h, došim su drugi poskakali nad oblók Banhofski načelnik pri tom je zaglavil.

Na drugoj strani luke potresni je cug hitil na stotine ljudih vu morje, vnogo ih se je vtopilo.

Čeli prizor je bil strahovit. Naokolo goreće ru evine, po razpukane hiže, javkanje ranjenih, zazivanje zesipanih, zdihavanje vumirućih. Dok je prva pomoć stigla, trebalo je više vur, jer je bližnja stacija odaljena 8 kilometrov. Još za 24 vure nije se znalo ni gdo je nastradal, ni gdo je i kak ostećen. Zna se samo, da su poginuli guverner, policajni prefekt, zapovjednik posade, oberster žandarmarije, načelnik banhofa, oficiri i visoki činovniki, vnogi žandari, soldati, policajni, vatrogasci ter mornari. Medju mrtvi minahadja se i zastupnik grada i t, d. kojih nije moguće prepoznati.

Vlada (kormanj) je vu prvi čas poslala pomoć od 500.000 frankah, a kraljica 40 000 frankah. Guvernerovo télo je nađeno. Prvu su pomoć donesli svećenici s biškopom, koji su na vu'ici pričesćivali vumirajuće. Vu gradskoj viećnici ima množtvo dece prez roditeljah, koje vezda obéina zdržava.

Daljnje ve'ti javljaju iz Santandera: Minister financijah Gamazo, koji je vu ime vlade došel sim, javlja, da je katastrofa bilo vnogo strašneša, nego li se je s prva i mislilo. Vekši dél varaša prava je ruševina. — kvar je još neprecenjen, iznosi vnogo milijunah. Minulo bude vnogo vremena, dok se kvar izpravi, podigaesfu hiže i vsa o-tala poprave. — Vnoge madridske familije, koje su bile navadne vu ljetu ljetuvati vu Santanderu, izgubile su prijatelje i znance. Jeden oficir, koji je boravil za vréme eksplozije vu Santanderu, ali je stal na eksploziji protivnom delu varaša, pripoveda, da je od zračnog tlaka opal na zemlju i da se je komaj podigel. Po zraku je letilo vnožina fala'ov željeza i drvah ter ljudskih kotrigov. Ruke, noge, glave padale su kak raztrgano snopje. Ljudskih je bilo tak preglašeno, da nigdo nije znal prav, kaj se je pripetilo. Minulo bude i više t jednov, dok bude poznat broj poginulih ljudih, ar su vnoge osobe na atome (truhe) razrušene, ter im je izniknul vsaki trag; vnoga téla su tak zdobljena, da ih ni moguće prepoznati. Vskasi se čas dogadjaju najžalostne i prizori. Takov je bil, kad je jedna preštimana gospa našla télo svoje preljepje 17 ljet stare kćeri. Tlak zraka hitil je djevojku 100 metrov daleko, gde je mrtva opala. Iz Bilba-a i Valladolida stiglo je doktorov i druge pomoći vu Santander. Do vezda je 400 mrtvih osobah agnoscirano. Kapitan broda „Cabo Machichaco“, Fernandez Lanz, ostavil je Santander, da vujde segurnoj smrti, ar bi ga razjareni stanovniki zagnjavili. On se nahadja pod pažkom policije vu San Sebastianu, gde ga budu vu rešt zaprl. Povéda se, da je Lanz imel na brodu 1720 ki tah (fer logov) dinamita — kakti svercersku robu

Zatim je opet telegrafirano iz Madrida:

Va Santanderu došla je 8. novembra do nova sraza. Ronci su ustanovili, da je 40 feršlogov dinamita koji nije eksplozirao, prepalo s dolnjim delom broda vu morje. Zaradi toga nastal je vu varašu novi strah ter je 40 000 ljudih pobešlo iz grada. Na željeznici došlo je do prave šturme, ar je vsaki hotel čim prejdi pobeći. Vnogo osobah je pri tom ranjeno. Oblast je odredila da se vsi feršlogi dignu.

Grasko zastupstvo vu Santanderu, izdalo je po vsoj Španiji proglas, kojim prose podporu. Kvar se približno čeni na 50 milijunah. Lame hiže pretrpele su od požara kvara od 20 milijunah. 8. novembra hitlo je zburkano morje 180 mrtvih télah.

KAJ JE NOVOGA ?

Zaruki na previšnjem dvoru.

Budimpeštanske novine nazvešćaju, da se bude okolo Božića nadvojvoda Ferencz Ferdinand zaručil. Vu dvorskih krugovih s najveksim se interesom očekuje rešenje ovog pitanja, — a tvrdi se, da se bude nadvojvoda zaručil ili s kraljevnom vdovicom Stefanijom ili nadvojvodkinjom Dorotejom, kćerju nadvojvode Jožefa. Iste novine pišu, da je Nj Veličanstvo opetorano izjavilo nadvojvodi svoju želju, po kojoj bi najrašji videti njegovo svezu s nadvojvodkinjom Stefanijom, — ali je i dodalo, da neće pod nikakov način uticati na njegovu odluku vu tom pogledu. I kraljica sklona je ovoj svezu. Kraljevna Stefanija bude 21. majusa 1894. stara 30 ljet; došim bude nadvojvoda Ferencz Ferdinand ovu dobu polučil već 18. decembra ovoga ljeta.

Vjenčanje nadvojvode Jožefa Augusta.

Vjenčanje nadvojvode Jožefa Augusta s bavarštom princešom Augustom, vnaukicom našega kralja, obavilo se je 15. novembra vu Monakovu. Njeg. Veličanstvo odputovalo

jer si od potlam nikada više nije dal po vraćarih pregovarjati, nego ako je bil betžen, išel je svaki krat k vučenomu doktoru.

Šalni putnik.

I,

Človek se mora svakom prilikum znajti, ako hoće povoljno se u svietu gibati, jer koliko ih je, koji bi imali i sčim i sčesa, pak jer se neznaju znajti, baš tak kubure i tumoraju po ovoj zemlji, kak i oni, kojim sve za udobnost menjka. Človek anda si svoj način življenja ima uvijek tak urediti, da po tom drugomu nikakove škode nećini a sebi svu udobnost i povolnost.

Naš šalni putnik, o kojem bum vam ovde povedal, znal je to dobro sebi u prilóg a bez da bi drugomu na škodu bilo, urediti, jer po zimi jednoć putujući, dostigla ga je u niekom selu neć. Sever anegom je zbiral, a on u kepenjku do vah zamotan dojahal je na konju u selo.

„Dobro bi bilo malo se pri toploj peći okrepiti, ako je samo gde u tom selu krčma — Ovak u sebi mrlmajuci jaše vduž po selu, kad najedankrat spazi razsvetljenu kuću, iz

koje je čul raznovrstne glase a nad vratí je zpazil viseti cimer, koj mu je daval znamenje da je ovde izbilja željno očekivana krčma, gde bu se po svojoj želji mogel pri toploj peći okrepiti, a ako bu potrebno i prenoćiti.

Zajese anda u dvorišše, zide s konja dole i stupi u krčmu. Siba je bila puna ljudih, koji su se tu zabavljali i pili. Miesta okolo tople peći bila su sva zaposednuta, tak da za njega više onde nije bilo prostora, jedino pri potrom s papiroim skelenim obioku je još jedna klup bila prazna.

„Krčmar!“ — veli sad na ves glas — „Odpelajte mojegja konja v štalu, pak mu dajte porciju šunke i pol litra vina.“

Svi nazoćni u krčmi pogledaju široko jeden drugoga a krčmar je hotel nekaj proti tomu naredjenju reći, ali putnik je pri svojoj naredbi ostal i krčmaru još jedan krat naložil, da njegovomu konju daše šunku i vino.

Pani znatiželjnosti otilu pivci jeden za drugem u štalu, za da toga čudnovitoga konja, koj bu šunku jel i k tomu vino pil, vide!

U tom vriemenu, dok je soba prazna nastala izabere si putnik pri peći najbolje mesto te se tam komod razprestrani, kak doma.

Medjutim dojde krčmar skup sa znatiželjnimi gosti natrag u sobu te prijavi putniku, da njegov konj niti hoće šunku niti vino.

„Tak dobro“ — veli putnik — „Donesite anda onu porciju šunke i vino meni sim, a konju dajte zob i za čas skaf vode.“

II.

Drugi jeden putnik je došel u krčmu, zeleći onde prenoćiti, ali u krčmi je bila takova larma i halabuka, da je došel do osvedočenja, da on ove noći med tam grajum nebude oka stisnul. Dozove krčmaru k sebi, te mu na glas tak, da su svi čuti mogli, reče: „Dragi krčmar, ja sam danas b'l nesrećen, putujem naimre iz Štrigove, pak sam na cesti do sim zgubil sarih bugjilarisa, u kojem je bilo do sto forinti samih desetač. Budite vi tak dobar pak me u jutro za rana, dok još nebudu ljudi sim tam hodi i, zbudite, da si bum išel zgubljene norve iskat.“

Čim je to zgovoril, samo su se iarmajući pivci jeden za drugem zgubivali, te tko bi išel za njimi bil bi je sve na štrigovski cesti mogel videti, kak z lampaši išču bugjilarisa, kojega putnik niti je imal a niti zgubil.

Putnik je cieleu neć mogel mirno spati, jer je znal na fini način cieleu halabuku na štrigovsku cestu, za onu neć poslati.

Em. Kollar.

je već 13. novembra iz Beča vu Mo-
nakov.

Vjenčanje vojvode od Braganze.

Vu kneževsko lővenstelskom dvoru Klein-Heubachu kod Vürzburga vu Bavarskoj vjenčal se je o poldan 8. novembra princ Miguel od Braganze s princesom Terezom Lővenstein. Mladence je vjenčal (zdaval) praški kardinal nadbiskup, grof Schönborn, a nazočni su bili svetčanomu činu, mati zaručnikova, princesa Adelajda od Braganze, nadvojvoda Karlo Ljudevit, vojvoda i vojvodkinja od Parme, infant i infatkinja Alfonso španjolski, vojvoda Karl Theodor bavarki sa tovarosicom, grof i grufica Bardi, i vsake fele mnogobrojni rođjaki.

Njez. Veličanstvo carica i kraljica Jalsabeta.

Povrnula se je vu srėdu po poldan ob 5. vuri nakon više tjednov odsudnosti iz Gődöllőa vu Beč. Kraljica se je izraven s banhofa odpeljala vu cesarski dvor, gde ju je dočekal kralj.

Zlatna ruža krėposti

Iz Rima javljaju, da papa namjerava budućega ljeta podeliti zlatnu ružu krėposti kraljevni vdovici, nadvojvodkinji Štefaniji.

Orsačka blagajna.

Vu Budimpešti, 8. novembra Izkaz o poslavanju orsačkih blagajnah (kasah) vu III. ljetnom fertalju izkazuje dohodek od 120.672 037 for. i izdatek od 115.385 470 forinti. Dohodki iznose za 7, a izdatki za 6 milijuna forinti više, nego li vu III. fertalju prošloga ljeta.

Potres vu Štajerskoj.

Iz Gradca su telegraficali 8. novembra. Včera ob 5 vuri po poldan čutil se je priličen potres vu Neumarktu, St. Lambrechtu, Frirsachu, Obervöllzu i Tamsvegu. Potrajal je 4 do 5 sekundah. Pravac potresa je bil od juga proti severu. Kvara nema.

Pavednja vu provinciji napuljskoj.

Zarađi dugo rajne kiše (dežlja) poplavile su doljno-italske rėke provinciju napuljsku. Više osobah se je pri tom vtopilo. Čeli jeden cug opal je s porušenoga mosta izmed Cassina i Roca d' Evandro, — a sam varaš Cassino stoji na metar visoko pod vodom. I iz Salerna i drugih mestah stižu jednako tužni glasi.

Vihor vu Trstu.

Iz Trsta javljaju, da je ondi nenavadnom žestinom započela 8. novembra puhati bura. Vsi teatri ostali s zaprti, a javni lokali bili su pusti. Morje je silno zburkano. Temperatura je pala za 12 gradusov. Visoki slapi vudirali su o obalu (moreki brėg). Damsif iz Metkovića nije mogel vlezti vu luku, ter je s drugimi ladjami moral poizkati obrambu vu arzenalskom zaljevu. Lloydov damsif „Nadvojvoda Maksimilian“, koji vozi iz Miltskah orkester „Kviseppe Verdi“, moral je putem zaradi bure pristati vu Umugu.

Tonika.

(Pripovest.)

Napisal Aloisius Kralj.

Ponašil: J. K.

IV.

— Im je vam poznat kičnarski, posel, — i moram, da budem na praneša svakomu ljubezua. Medtim takaj Pišta, — pak priznati moram, da sam u njegovom čruztvu po mesto više. Momak je mlad, zabavan, a ja đevojka ista, — pak da koj veseleši časak užijem, udriam sprativnom rečjum, ili sekundom sprovdim harmoniju njegve pesme. Vezda sam mislim stvar prilično razjatnibi, te dodajem, da odbijete dobrovoljno svaku misel, koja bi me bliše s Pištom vezala!

— Bravo! podvikne Jurko. Ta očivestnost me raduje.

A sad pred emo na naš posel, pak te molim nebudi znemirjena spredlaganjem mojim.

Već sam zđavja zmišljaj, kak bi drugi život s tobom župeljaj, — da ti poslenost, brižnost i vėznost naplatim, s celim mojm imanjem — naine, da skupa ostajemo, da zajedno ostanemo i gospodarimo; pak kaj je moje, to tvoje. To me postignati, potrebna je sveza. Ti si đevojka bistra, i zdrava, odgojena pod nadzora mojim i pokojine mi zene. Ja sam pak čovek u du u poznat. Mlad nisam a ni star.

Nisam siromak, a nit bogat, no u hiže hvala Bogu svega, kaj ti srce zaželi. Mi si jeden u drugoga u dušu poznamo, pak hvalim Bogu na trenutku, gda si mi ti u hižu došla. Stobom sam zadovoljan, ko sa pokojoom si ženom, — i moram i taknut, da ono što te u mladoj dobi mojoj pobudilo u meni, spaziv bivšu si družicu te se je pobudilo vezda, kad tebe razgledavam, kak si brižna i marjiva. I nisam mogel zdržati, da ti toga nepovėm, moleć, te podjedno za ruku, da mi dobra družica budeš, a ja tebi dober drug, kakvog i takvo čedno stvorenje zaslužuje!

Pod celim govorom Jurka, menjala je Tonika farbu, kak farbano steklo na surcu. Bila iz nenadžena — ravno prekožedno. „Oh kaj mu nepadne na pamet!“ — Gda je Jurko dovršil ostala je za bezeknjena neizmognuvi ni reči za odgovor. Gda je pak Jurko napadal slaskavimi rečmi, za odgovor spusti đevojka glavicu po spodobi nerazcvetenog šipka do prsih, — a sa uzdahom se usili: „Ah gospopodine!“ Glas bil je tak mil, tak muzikalen, da kak je ona to izgovorila, bil je Jurko zevsim osvedočen, da mu je za rukom pošlo.

Toga istoga večera zaboravili su se dale stim spomenkom, — ali ne vnojo, ali ne odlučeno, pak bi se to u trenutku moglo svršiti, — gda je na đevojčini strani duševnih preprekah.

U istinu njoj se Pišta misli, i lagala, zbog toga pred Jurkom, tajeć veselje, koje u njem uživa. Kad je iznimno koj dan falil; činilo joj se neugodno, a čeli drugi den dugotrpni, komo izčekujuć, gda bude ga mogla videti Napjeno čuštvo nigdo nje je bil mogućai upoznati, upoznati u tajnosti.

Lećeć u poselji, dugo ne je mogla za spat. Poglavitio joj je koje kaj vrela po glavi a u duši balasa o sad poput silne bure, čas pak, kak gda mala zriba vētrić do vezda mirno more. Pred očima su joj visele spodobe. slikajuće zemaljski raj, a isne koje crtaju propast Sodeme i Gomore. „Istina, u hiži Jurkovoje svega je bilo u izobilji, a nit čovek njeje zločest. Ali kak da svezemo ženitbu brez ljubavi! Kak da ga ljubim kakti muža, kad mi je odhranitelj, — kad je kakti otec,

ar ga skoro tak držim i poštajem. Oh, kaj da učioim? kaj da odlučim! — Pišta mi niti reči od ljubavi nereče; — pak gdo bi iznal, jeli smo istih pomislih, ar je on humorist. Pak i najpotlje ako me i ljubi, pred oltarom svetosti nemoremo, da se zavėrimo jeden drugomu, ar nje je oslobođen od soldačtvu; a gda bi to bilo, gđe bude onda! — I opet se obrne s miseljum na Jurka. Zmisli bit mu odana želji uvėravajuć se, da joj on sve dobro želi, ar bi postala prava gazdarica tolikomu gospodarstvu. A kad se najpotlje smisi, da je u tu čestitu hižu sa bogečkom palicom došla, — pa: kaj bi bila, da ovde nje je, — odluši po prvom pitanju Jurka udovoljiti želji.

Drugoga dana polukne na Jurkova vrata stara, odropana, zgurena žena. Mati Tonikina. — Denes primeju staru radostneše, nego navadno. Jurko joj namah svoju namėnu odkrije, kaj je genulo mater, da mu malo ne pred koljenom pala, očitovanjem dubike hvale Potlje k atkog spominjanja, odlučili su obedva za mesec dana svatbu služiti.

Kak da mu je brod se sružil, tak je bilo Pišti, čuvši da je Toniku izgubil. Vezda je stoprv spazil, da ju ljubi, i — pokajal se je, da joj nje je prije odkril bar ono, kaj je čutil, a to u veksnoj zbiljnosti. Njega moreći vėčaj skoro da ne spravi na jad i ljutost, da je po vėčput zagrmil: čekaj nesrećo! ka si mi oduzela ljubiu! Moja krv gine za osvetom!

(Drugiput dalje.)

LOTERIJA

Buda, 12-ga novembra 1893

33 1 50 67 95

Cena žitka. — Gabona arak

1 m.-máza. —	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	25
Rozs	Hrž	5	25
Kukoricza 6	Kuruza stari	4	90
„ „ „	„ „ „ novi	—	9
Árpa	Ječmen		
Fehér bab	Grah beli	5	10
Sárga „	„ žuti	4	20
Vegyes „	„ zmėšan	4	10

NYILTÉR*

Egészelyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteké 45 krtól 11 frt 65 krig szállit — sima, koczkaš, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállit postabér és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közliitekért nem vállal felelősséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Hirdetések.

4477. p. 93.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 103 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró-ság 4438. p. 93. sz. végzése által A glár Izidor gráci lakos végrehajtató javára Horváth János dekanoveczy lakos ellen 470 frt 48 kr. tőke s ennek jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 567 frt 40 kr-ra becsült lovak, szekér, 1 kis kocsi, 1 hintó, takarmány ó és új bor, hordók, káczak, kazánok, kukoricza s egyéb gabnaneműek, bábos mesterséghez való felszerelések és szoba butorokból álló nem igényelt ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínen, vagyis Dekánoveczen alperes lakásán leendő eszközésére

1893. évi november 27. napjának délelőtti 9 órája

határidőül kintzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok ezen árverése az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket, vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. kiküldöttökhöz adják be. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Perlakon 1893. november 16.

Megyeresy Géza,

916 1-1

kir. bir. kiküldött.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Spiegl Albert mura-csányi lakos önkéntes árverési ügyében a nagy-kapizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. járásbíró-ság) területén fekvő a mura-királyi 1522 sztkvben A f 1625 1/2 2202a/2 és 2293c hrzi sz. a. foglalt Spiegl Albert nevében álló ingatlanok

1893. évi november hó 30-án d. e. 10 órakor

Mura Király község-házánál 425 frt 117 frt és 399 frt becsárba kérelmező képviselője Grész Alajos ügyvéd közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak parcelláinként akként adatni, hogy a bejegyzett terhek az árverés után is a birtokon maradnak.

Kikiáltási ár a fent kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadék-képes értékpapírban itenni.

Vevő köteles a vételárt önkéntes árverést kéro Spiegl Albert kezére az árverés napjától számítandó 6 százalék kamattal együtt 8 nap alatt lefizetni.

Ezon hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. járásbíró-ság tkvi osztályánál és

Mura-Király község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők,

Perlakon, 1893 évi augusztus hó 29 én.

A kir. járásbíró-ság, miat telekkönyvi hatóságánál. 914

P. 376. --1893.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. 103 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró-ság 2876p92 számú végzése által Alsó lendvai Takarékpénztár végrehajtató javára Zsvicscz Mária és társai ellen 72 frt 21 kr. tőke s ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 849 forint 50 krajczárra becsült Zsvicscz Mária-nál 2 drb. tehén, 10 drb. sertés, sertésöl, szekér, épületfa, szalma, és széna. Leorek Györgynél 14 drb. sertés, 2 drb. tehén és sertésöl, Nonián Andrásnál 6 drb. szarvasmarhából álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltet

vén, ennek a helyszínen, vagyis Zorecszákon leendő eszközésére

1893. évi november hó 27. és 28 napjának délelőtti 10 órája

határidőül kintzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan, 893. évi november hó 12. napján.

Molnár,

918

kiküldött bírósági végrehajó

Az idő pénz! Minden! Az idő pénz!

jó háziasszony pénzt és időt takarít meg, ha a valódi

DR. LINCK-FÉLE ZSIRLUGLISZTTEL

mosat. — E cikk nem tartalmaz semminemű ártalmas anyagot és ennek dacára gyönyörű szép, tiszta fehér mosást idéz elő, anélkül, hogy a ruha színe vagy szövése a legkisebb kárt is szenvedne és kárpótól szappant, szódát, hamuzsirt vagy bármely más gyártmányt

A mosás lehető legegyszerűbb. 1/2 kg. dr. Linck-féle zsirluglisztet 50—60 liter forró vízben felolvasztunk és a ruhát 2—12 órán át — legcélszerűbb éjen át — benn áztatjuk és kézzel vagy géppel való rövid mosás után (igen szennyes helyeket és zsirluglisztel külön bedörzsöljük) a képzelhető legjobb eredményt értük el.

Számos elismerő irat dicséri a valódi dr. Linck-féle zsirluglisztet kiváló előnyeit.

Százsor kifizeti magát az egyszeri használat.

Raktár: Csáktornyan Gräner testvérek uraknál.

Főraktár Magyarország és mel-
léktartományai és Balkán-Alla-
mok részére:
Landauer Ignác és fainál
Budapest.

Az idő pénz! Az idő pénz!

Üzlet megnyitás.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Varasdon a Dürrigl-féle házban, a „Vadember“ szálloda mellett egy

norinbergi-, diszmű-, rövid- és kézműáru, szabó-kellékek, férfi és női

DIVAT-ÜZLETET

nyitottam.

Számos évi tevékenységem ezen szakmában és nagy áruházakban szerzett szakismeretem, azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a nagyérdemű közönséget minden tekintetben a legjobban kiszolgálhassam és becses bizalmát kiérdemeljem.

Midőn még kérném a n. é. közönséget b. rendeléseivel minél gyakrabban megtisztelni, — biztosítom, hogy mindig különös pontossággal és gyorsan a legnagyobb megalégedésére fogom rendeléseit eszközölni.

Kiváló tisztelettel

WOLF ÖDÖN.

909 1-1

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gróf Festetics Jenő zalaujvári lakos végrehajtatónak Horváth Mátyás domásineczzi lakos elleni végrehajtsi ügyében 101 frt 39 kr, tóke, ennek 18/1. márczius hó 6-tól folyó 6 százalékos kamatai 17 frt 25 kr. per. 7 frt 95 kr. végzés szerint a 4825/1891. polg. sz. végzés szerint 7 frt 27 kr. végrehajtsi foganatosítási, 2947/1893. polg. sz. végzés szerint 8 frt 50 kr. árverés megkísértési, valamint ezuttal 11 frt 05 krban megállapított költségeknek befizetése czéljából a nagy karizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. járásbíróság) területén fekvő, a domásineczzi 484. sz. tjkvben A + 138 hrzi sz. a. foglalt

Horváth Mátyás, Bartalics Borbála, Teréz Kata és Mária nevén álló ház, udvar és le gelőre 393 frt és az u. a. sz. tjkvben A + 1195. hrzi sz. a. foglalt ugyanannak nevén álló ingatlan 52 frt becsárban és pedig mindkét ingatlan az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a értelmében

1893. évi nov. nber 27-ik napján d. e 10 órakor

Domasineczen a közszégházánál Grész Alajos perlaki lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papír

ban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek, a perlaki kir. járásbírósiág tllkknöyvi osztályánál és Domásinecz közszégh elöljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlakon, a kir. járásbírósiág, mint tkvi hatóságánál

913 1 - 1

Eszenciákat

rum, cognac mindennemű szesz italok, asztali likőrök és különlegességek azonnali elkészítésére a legkiválóbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tisztá eceteszeneciát kellemes ízű borecetet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékelteinek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Arlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenciák - különlegességek gyára

878 9-50

PRÁG.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Vendéglősök és birtokosok figyelmébe!

Készletünk tulbősége folytán

á frt. 11 áruljuk
eredeti dalmát

fekete boraink

hektoliterjét a Körös - križevaci vasuti állomásra szállítva.

A bor valódságúért és jó minőségéért szavatolunk.

Minták kivánatra ingyen és bérmentve 872 11-12 küldetnek.

Breyer Sándor és fiai
bornagykereskedők
Körös - Križevac

Krčmarom i gospodarom vu pažnju!

Pokehdob imamo mnogo vina skupljeno,
po 11 frt. tržimo
hektoliter
naravskog dalmatskog

črnog vina

i vu to cieniu na körös - križevaci kolodvor postavimo.

Za pravost i dobru kakvošu vina dobrostojimo.

Muštre gdo hoće, more zabadava dobiti,

Breyer Sándor i sini
veliki trgovci s vinom
vu Križevci.

Török sorsjegyek.

Főnyeremény 600.000 for.

Huzás december 1-én.

Bank és váltó üzlet

XVII. m. kir. államsorsjegyek.

Főnyeremény 60.000 frt.

Huzás deczemb. 28-án.

GRÜN WALD és SCHWARZ

VARAZSDON, BOLT UTCZA.

1864-iki sorsjegyek.

Főnyeremény 150.000 forint.

Huzás december 1-én.

Igérvény egész sorsjegyre 4 frt 50 kr.,) és bélyeg
" fél " " 2 rt 50 kr.)

IGÉRVÉNYEK

minden huzáshoz.

*

Tőzsdéi ügyletek
közvetítetnek.

1864 iki sorsjegyek

Főnyeremény 150.000 frt.

Huzás december 1-én.

Igérvények: egész 4 és fél frt, egy fél 2 s fél frt és bélyeg.

Vásárol és elad mindennemű érték-papírokat, u. m. sorsjegyeket, járadékokat, zálogleveket, részvények és kölcsönöket ugyszintén arany és ezüst pénzeket.

Kölcsön értékpapírookra teljes árfolyamértékig.

Sorsjegyek eladása részletfizetésre, Sorsolási veszteségek ellen való biztosítás.

Kisorsolendő értékek nyilvántartása.

Tudakozódásokra pontosan felelünk és minden megbízást a legmáltányosabban eszközölünk.